

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilbagesendt til Folketinget.

Man gik derefter til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 379).

Formanden: Ved Behandlingen af dette Lovforslag vil ogsaa den følgende Sag paa Dagsordenen kunne omtales.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): I Loven af 7. August 1922 findes der en Bestemmelse om, at denne Lov, der vedrører Oprettelse af Husmandsbrug, skal forelægges til Revision i Samlingen 1924—25. Ikke des mindre har jeg fundet det formaalstjenligt at fremsætte nærværende Lovforslag for Rigsdagen i indeværende Samling, fordi en Udsættelse af Revisionen og en eventuel Forlængelse af den nu bestaaende Husmandslov vilde medføre, at man ikke havde Sikkerhed for, at der vilde være Laan til Raadighed, hvor store Laan der vilde være til Raadighed og paa hvilke Betingelser den 1. April 1925 og i den tilstundende Sommer. Og jeg maa anse det for at være af stor Vigtighed, at der i saa Henseende tilvejebringes en Afgørelse, fordi, som ærede Medlemmer vil vide, Ansøgningerne om at komme i Betragtning ved Laanenes Uddeling bliver indsendt til Ministeriet omtrent 1 Aar forud for selve de paagældende Husmandsbrugs Oprettelse.

Lovforslaget angaar imidlertid ikke alene en simpel Forlængelse af Loven; der er i det Lovforslag, jeg her har den Ære at forelægge, indført meget væsentlige Ændringer fra den nu bestaaende Lov, Ændringer, som jeg tillader mig at tro indeholder meget betydelige Forbedringer. Det, der er tilsigtet ved Udarbejdelsen af dette Lovforslag, er først og fremmest at opnaa en økonomisk Ligestilling mellem de to Former for Husmandsbrug, oprettede ved Laan fra Statens Side, nemlig henholdsvis Brug, oprettede efter den saakaldte gamle Husmandslov, og Brug, oprettede efter den nyere Lov, Loven om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje af 4. Oktober 1919. Som ærede Medlemmer vil vide, bygger disse to Love paa to forskellige Principper med Hensyn til Be-

siddelsesformen. Den almindelige Husmandslov, som har virket her i Landet siden 1899, bygger paa det fuldkomne ubegrænsede Privateje, medens Loven om Jorder i offentligt Eje bygger paa en Slags offentlig Fæsteform, og selv om den paagældende Bruger faar Skøde paa Ejendommen, er Forholdet dog det, at han med Hensyn til Jorden er Fæster under Staten og kun er pligtig at betale Rente af den ved de officielle Vurderinger fastsatte Værdi af Jorden.

Det har været mit Ønske — et Ønske, som har fundet Tilslutning fra alle Sider her i Rigsdagen —, at disse to forskellige Systemer skulde faa Lov til at virke Side om Side, saa at man kunde se, hvad der ude i det praktiske Liv havde størst Fordel. Men skal der være Mening i den Betragtning, at de skal virke Side om Side, maa det ogsaa være nødvendigt, at de økonomiske Vilkaar, der bortset fra denne principielle Forskel, i øvrigt er gældende, er saa nær som muligt lige under begge Love. Dette har imidlertid ikke været Tilfældet i de senere Aar. Da vi i Aaret 1920 gennemførte Ændringer i den saakaldte almindelige Husmandslov, Ændringer, der var absolut tiltrængte, hvis den overhovedet skulde faa nogen som helst Betydning, idet Maksimalbeløbet for Laaneværdien den Gang var nede paa 12 000 Kr., et Beløb, for hvilket det var ganske umuligt at oprette et Husmandsbrug — da vi, siger jeg, gennemførte disse tiltrængte Ændringer, stillede vi os som Maal at byde saadanne Vilkaar, at de økonomisk set kunde sidestilles med de Vilkaar, der var givet i Loven af 4. Oktober 1919. Man kom da ind paa det første Aar at sætte et Maksimalbeløb for den samlede Laaneværdi paa 22 000 Kr., og af de $\frac{9}{10}$, som er det Beløb, der sædvanligvis gives i Laan, fastsatte man endvidere, at 6 600 Kr. skulde gives som direkte Statstilskud til Hjælp ved Bygningernes Opførelse under de ekstraordinært dyre Forhold. Man mente derved at have opnaaet Vilkaar, der kunde sidestilles med dem, som var gældende under Loven af 4. Oktober 1919. Da man imidlertid ikke ønskede at fortsætte med saa store Statstilskud, blev dette Beløb, 6 600 Kr., næste Aar nedsat til Halvdelen, og for indeværende saavel som for det kommende Finansaar vil Byggetilskuddet være nedsat til 2 000 Kr. Men derved er i Virkeligheden opstaaet en Ulighed, idet man fremdeles under Loven om Jord i offentligt Eje giver et rentefrit Byggelaan paa ca. 6 000 Kr. Overvejelserne med Hensyn til, hvorledes man bedst